

FOLKETINGET

Europaudvalget

Den økonomiske konsulent

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 19. november 2012

Problemstillinger ved opgørelse af den strukturelle saldo for de offentlige finanser i EU og Danmark

Resumé:

*Europaudvalget har anmodet om et notat om problemstillingerne ved opgørelsen af den strukturelle saldo, der nu er blevet et **omdrejningspunkt** i den økonomiske politik i **EU** og **Danmark** – især efter Finanspagtens indførelse.*

Under "normale" konjunktursituationer må denne saldo højst nå et underskud på 0,5 pct. af BNP. Den strukturelle saldo er imidlertid en hypotetisk og beregnet størrelse, hvor der er store usikkerheder forbundet med beregningen.

*Således havde **Danmark** hele vejen op gennem 00'erne frem til krisens start i 2008 et overskud på den strukturelle saldo – og derfor umiddelbart en sund, langsigtet udvikling i økonomien. **Nationalbanken** og andre har dog offentligt kritiseret visse af de finanspolitiske valg op igennem 00'erne.*

*Også **Irland** og **Spanien** havde ifølge EU-kommissionens opgørelse overskud på den strukturelle saldo i 00'erne, men udviklingen i disse landes økonomier har efter finanskrisen udviklet sig i en stærk negativ retning. I forlængelse af disse usikkerheder sætter Nationalbanken spørgsmålstegn ved anvendeligheden af den strukturelle saldo i forbindelse med den førte finanspolitik.*

***Vismændenes** beregninger af den strukturelle saldo viste også et overskud i 00'erne frem til finanskrisen start. Dog varierer Vismændenes beregninger, hvilket igen understreger **usikkerhederne**, der er forbundet med begrebet. Vismændene mener dog i deres seneste rapport fra efteråret 2012 at beregningerne er brugbare.*

1. Indledning og problemstilling

Europaudvalget bad på mødet d. 6. juli 2010 Den Økonomiske Konsulent i Folketinget om at redegøre kort for betydningen af den strukturelle offentlige saldo, herunder hvordan saldoen beregnes samt de problemer, der findes i forbindelse med beregningen. Redegørelsen har taget længere tid at udarbejde end forudset, dels fordi emnet er teknisk vanskeligt, og dels fordi der til stadighed kommer nye aktuelle og relevante oplysninger om emnet, der nødvendigvis må medtages¹.

Baggrunden for redegørelsen er den store fokus der er kommet på den strukturelle saldo efter vedtagelsen af "Finanspagten" i EU og den danske budgetlov, der har implementeret finanspagtens bestemmelser.

Der er således et formelt krav om, at den samlede budgetudvikling på de offentlige finanser i EU skal være i balance eller udvise overskud. **I praksis betyder dette, at underskuddet på den strukturelle saldo ikke må overstige 0,5 pct. af BNP med mindre der er tale om alvorlige lavkonjunkturer.**

Dette balancekrav vurderes at udgøre et nyt og mere restriktivt krav end de eksisterende krav i de mellemlistede målsætninger som er defineret i EU's stabilitets- og vækstpagt. Det skyldes, at balancekravet udgør en restriktion på **den årlige strukturelle saldo**, som medlemslandene kun må overskride under alvorlige konjunktursituationer.

Det er nu et lovkrav i den **danske budgetlov**, at underskuddet på den årlige strukturelle saldo ikke må overstige 0,5 pct. af BNP, svarende til kravet i finanspagtens akt. 3. Hvis det skønnes, at dette mål overskrides væsentligt, er regeringen pålagt at fremlægge en konkret tidsplan for, hvordan og hvornår de offentlige finanser kan komme på ret kurs igen².

Den strukturelle saldo er dermed blevet et omdrejningspunkt i den økonomiske politik både i **Danmark** og **EU**. Der er tale om et hypotetisk begreb eller med andre ord en **beregnet størrelse**. Der er ingen officiel beregningsmetode, hvilket medfører mange udfordringer ved opgørelsen af den strukturelle saldo.

¹ Senest har de økonomiske vismænd d. 1. november 2012 redegjort for betydningen og usikkerheden ved beregningerne under et møde i Finansudvalget. Herom senere i notatet.

² Jf. Forslag til Budgetlov, s. 10

Der redegøres **ikke** for det mere tekniske aspekt ved beregningerne. I **bilag 1** er en kort gengivelse af den tekniske del af beregningerne.

2. Hvad er den strukturelle saldo?

Den strukturelle saldo er som nævnt en beregnet størrelse, der siger, hvad den faktiske saldo ville være i en **normal** konjunktursituation, hvor de henholdsvis negative og positive påvirkninger fra en lav- eller højkonjunktur søges rensset fra den faktiske saldo.

Den **faktiske** offentlige saldo påvirkes hvert eneste år af en lang række faktorer. Indtægtssiden påvirkes skatter og afgifter, mens udgiftssiden indeholder alt fra udbetalinger af lønninger til offentligt ansatte til offentlige investeringer. Summeret udgør disse poster et mål for den faktiske offentlige saldo.

Indtægter og udgifter påvirkes ikke kun af den førte finanspolitik, men også den aktuelle konjunktursituation. I perioder med høj vækst, som vi så frem til 2008, vil eksempelvis en lav arbejdsløshed føre til stigende indtægter fra skat samt lavere udgifter til understøttelse. Omvendt har vi efter 2008 set en kraftig forværring af de offentlige finanser grundet stigende arbejdsløshed og faldende vækst. Ydermere er der, specielt i Danmark (grundet vores forholdsvis lille størrelse), en lang række midlertidige indtægter og udgifter, som kan påvirke den faktiske offentlige saldo yderligere. Eksempelvis vil en ekstraordinær indtægt fra oliereserverne i Nordsøen medføre en midlertidig bedring af den faktiske offentlige saldo det ene år for så derefter muligvis at forsvinde efterfølgende.

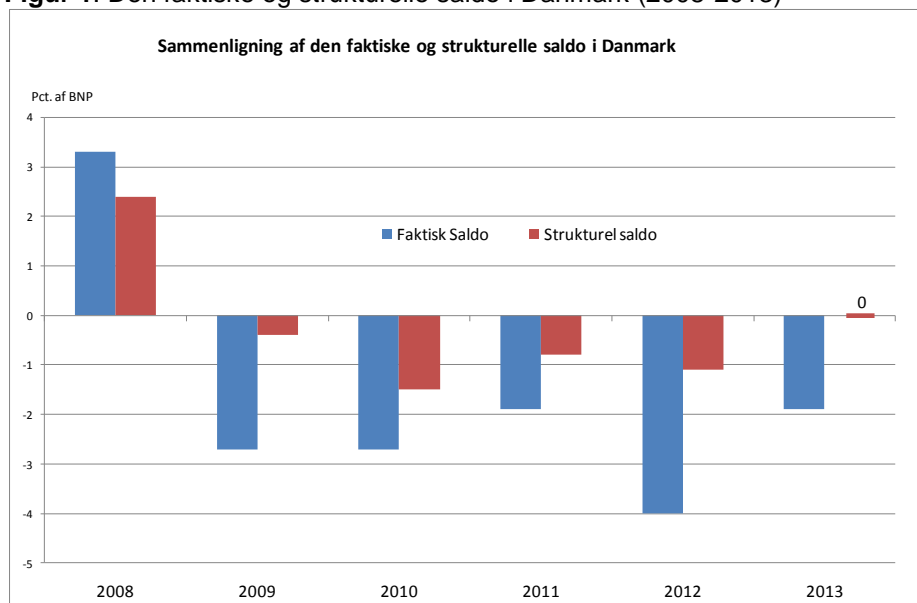
Den faktiske offentlige saldo vil dermed umiddelbart ikke være et fyldestgørende mål for den aktuelt førte økonomiske politik. I stedet er der opstillet et mål hvor den offentlige saldo er søgt rensset for den aktuelle konjunktursituation samt midlertidige indtægter og udgifter, så man på den måde kan få et udtryk for, hvordan den førte politik påvirker den offentlige balance samt den nuværende sundhed på de offentlige finanser.

Den strukturelle saldo afspejler dermed den underliggende stilling for de offentlige finanser og har betydning for den finanspolitiske holdbarhed. Hvis finanspolitikken styres efter den strukturelle saldo, vil det dermed føre til en hensigtsmæssig økonomisk situation på lang sigt, ifølge Nationalbanken³. Nationalbanken ligger dog ikke skjul på, at der er stor usikkerhed forbundet med opgørelsen af saldoen.

³ Nationalbanken: "Styring af de offentlige udgifter i Danmark", kvartalsoversigten, 2. kvartal del 1 2012 (s. 86)

I figur 1 nedenfor ses en sammenligning af den faktiske og strukturelle saldo fra den seneste økonomiske redegørelse (august 2012):

Figur 1: Den faktiske og strukturelle saldo i Danmark (2008-2013)

Kilde: Økonomisk Redegørelse, august 2012

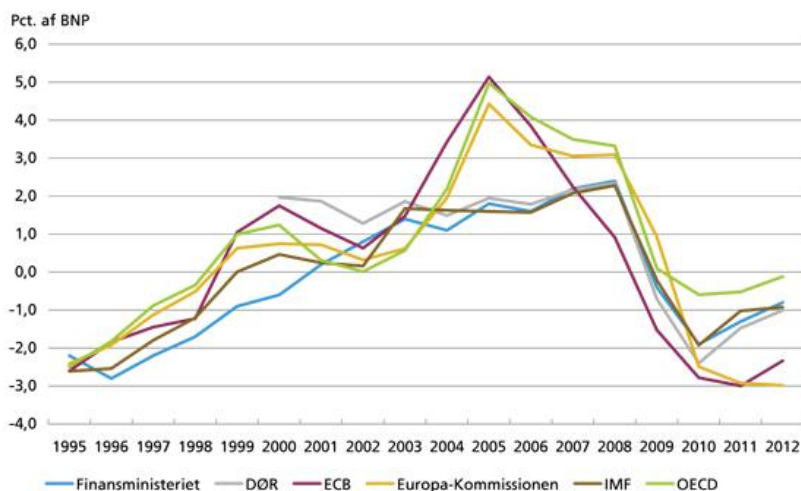
Danmark var i 2008 stadig inde i en højkonjunktur hvilket giver sig udtryk i den forholdsvis store faktiske saldo. Fra 2009 og frem er både den faktiske og strukturelle saldo negativ grundet den faldende efterspørgsel efter finanskrisen. At den strukturelle saldo også er negativ skyldes bl.a., at der på grund af den faldende efterspørgsel blev igangsat en langt mere lempelig finanspolitik end i 2008. Fra 2013 vurderes den strukturelle saldo at være lige netop i balance.

3. Beregninger varierer meget

Den strukturelle saldo bliver beregnet både af Finansministeriet, Det Økonomiske Råd og en lang række internationale organisationer heriblandt EU-kommissionen. Netop i EU sammenhæng spiller den strukturelle saldo en stor rolle, da den i høj grad bruges i vurderingen af om de enkelte lande opfylder de økonomiske krav der stilles i stabilitets- og vækstpagten. Aktuelt er der, som nævnt ovenfor, kommet endnu større fokus på den strukturelle saldo i forbindelse med Finanspagten, hvor kravene til medlemslandenes strukturelle saldo er blevet strammet yderligere.

I **figur 2** ses en oversigt af de forskellige instanser vurdering af den strukturelle saldo for **Danmark**. Det er Nationalbankens fremstilling.

Figur 2. Danmarks strukturelle saldo i perioden 1995 til 2012 (tallene for 2011 og 2012 er her prognose)

Kilde: Nationalbanken 1. kvartalsoversigt 2011, "Konjunkturudsving og offentlige finanser"

Ud fra figuren ses det at de forskellige organisationer er nogenlunde enige om den grundlæggende trend i undersøgelsesperioden. **Fra midten af 90'erne og frem til 2008 er alle organisationer enige om, at Danmark havde en stadigt stigende, positiv strukturel saldo.** Det betød, at dansk økonomi var inde i en holdbar udvikling, ifølge beregningerne. Efter finanskrisens indtog i 2008 er alle organisationer også enige om, at den strukturelle saldo faldt brat til et negativt niveau blandt andet på grund af de finanspolitiske lempelser, der blev foretaget for at afdæmpe faldet i dansk økonomi.

Der er dog i visse perioder forholdsvis store forskelle mellem opgørelserne. Eksempelvis ligger de danske opgørelser (og IMF) i perioden 2004 til 2006 væsentlig lavere end opgørelserne fra OECD, EU-kommissionen og ECB. **Dette skyldes, at den strukturelle saldo ikke beregnes på samme måde i de enkelte institutioner. Faktisk har hver enkelt institution deres helt egen måde at opgøre den strukturelle saldo på.**

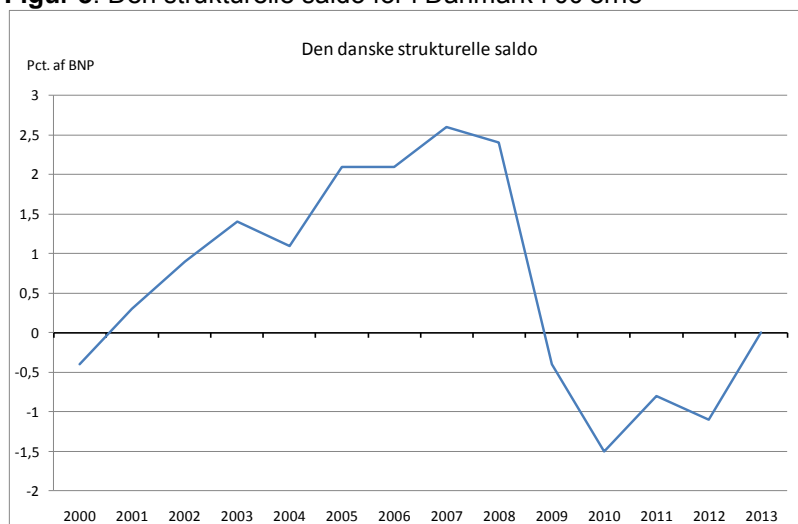
Afvigelsen fra 2004 til 2006 skyldes eksempelvis, at finansministeriet, DØR og IMF korrigerer for en række midlertidige forhold i økonomien hvilket de andre institutioner udelader. Det er således vigtigt, at være opmærksom på de forskellige regnemetoder, som anvendes.

4. Specielt om udviklingen i den strukturelle saldo i Danmark i 00'erne (Finansministeriets beregninger)

Det har været nævnt fra bl.a. Nationalbanken, at Danmark op igennem 00'erne førte en for lempelig finanspolitik i forhold til konjunktursituationen⁴.

Men tallene for beregningerne af den strukturelle saldo var for det første ret positive i perioden og for det andet nærmest under konstant forbedring indtil krisens indtog i 2008, hvilket kan ses i **figur 3** nedenfor. Hvis man alene ser på den strukturelle saldo, som er opgjort af regeringen i den seneste budgetoversigt fra august 2012, var den førte finanspolitik umiddelbart holdbar.

Figur 3. Den strukturelle saldo for i Danmark i 00'erne

Kilde: Budgetoversigt, august 2012, økonomi- og indenrigsministeriet

I den forbindelse bør der nævnes, at den uafhængige tænketank **Kraka** i en ny analyse (august 2012) om finanspolitikken i 00'erne, kommer frem til, at vurderingen af den strukturelle saldo har været for høj i perioden fra 2003 til 2008. **Kraka** regner sig frem til, at den strukturelle saldo i stedet for at være

⁴ **Nationalbanken** skriver således i sin seneste kvartalsoversigt (3. kvartal 2012, s. 39): "Den ekspansive finanspolitik var i årene op til krisen med til at **overophede økonomien**. Der er store samfundsmæssige omkostninger ved det konjunkturløb, som Danmark har gennemgået siden dengang. Det er således følgerne af bl.a. **den uhensigtsmæssige finanspolitik** i de gode år, vi nu ser. Den nødvendige genopretning af konkurrenceevnen og konsolidering i den private sektor tager tid og indebærer, at det faktiske aktivitetsniveau i økonomien i en periode ligger under det potentielle." (egne fremhævelser). Senest d. **16. november 2012** har nationalbankdirektør **Niels Bernstein** gentaget budskabet i pressen.

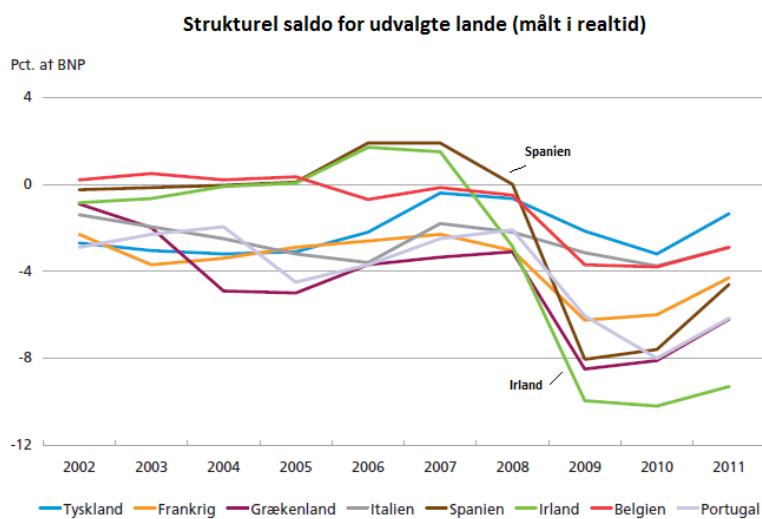
steget med 1 pct. point fra 2003 til 2008, oplevede et fald på 3,3 pct. af BNP i perioden.⁵

5. Nationalbankens beregninger om finanspolitikken i udvalgte EU-lande

Nationalbanken har i kvartalsoversigten for 2. kvartal 2012⁶ foretaget en analyse af **finanspolitikken i EU**. Nationalbanken er kommet frem til, at **usikkerhederne** ved at måle den strukturelle saldo betyder, at den ikke nødvendigvis giver det fulde billede af den førte finanspolitik.

I **figur 4** nedenfor er vist udviklingen i den strukturelle saldo for udvalgte EU-lande **beregnet** af EU-kommissionen.

Figur 4. Den strukturelle saldo (i realtid)

Kilde: Nationalbanken, 2. kvartalsoversigt 2012

Figuren viser, at mange EU-lande havde et strukturelt underskud i 00'erne, og at underskuddet blev kraftigt forværret i 2008. Det er dog især bemærkelsesværdigt, at EU-lande som **Spanien** og **Irland** ifølge EU-kommissionens beregninger af den strukturelle saldo, begge er i balance og oven i købet viser **overskud** op igennem 00'erne, hvilket umiddelbart antyder sunde og langtidsholdbare finanser. Først omkring finanskrisens start bliver den strukturelle saldo for de to nævnte lande negativ, og begge lande endte derefter i dyb økonomisk krise.

⁵ Analyse Kraka: "Finanspolitikken i 00'erne, 21. august 2012

⁶ Nationalbanken: "Finanspolitik i EU – hvad har vi lært af krisen?" 2. kvartalsoversigt 2012.

De store fald i den strukturelle saldo i **Irland** og **Spanien** i 2007-09, jf. **figur 4**, illustrerer, hvor vanskeligt det kan være at vurdere den strukturelle saldo i realtid. I de to lande blev saldoen forværret med over 10 pct. af BNP som følge af krisen. Disse fald skyldes ikke, at finanspolitikken blev lempet diskretionært i de lande, men snarere at de strukturelle niveauer for de offentlige indtægter og udgifter blev **fejlvurderet**, skriver Nationalbanken⁷.

Der er således usikkerhed forbundet med opgørelsen af den strukturelle saldo, da der kan komme markante revisioner af den. Ud fra de data, der er tilgængelige på et givet tidspunkt, kan den strukturelle saldo blive opgjort til et niveau, hvor balancereglen kræver en strammere finanspolitik. **Senere revisioner** kan dog vise, at det ikke havde været nødvendigt at stramme finanspolitikken, anfører Nationalbanken.

Såfremt det strukturelle underskud ligger tæt på 0,5 pct. af BNP, vil det betyde, at balancereglen ofte vil kræve flere justeringer i finanspolitikken end nødvendigt. **Det er også en risiko, at den opgjorte strukturelle saldo ikke indeholder forværringer, som ellers er permanente.** Dermed vil finanspolitikken reagere forsinket på disse, anføres det af Nationalbanken.

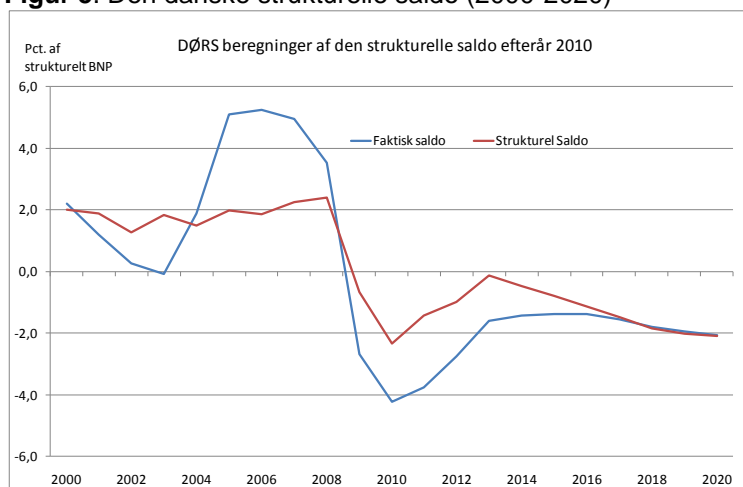
Den seneste opgørelse fra EU-kommissionen (november 2012) viser store forventede strukturelle underskud i 2013 og 2014 i mange EU-lande (jf. **bilag 3**). Så ifølge Finanspagten skal der nok foretages store ændringer i den økonomiske politik i disse lande.

6. Vismændene: Der er stor usikkerhed i beregningerne vedrørende den strukturelle saldo, men de er brugbare

Det økonomiske råd melder sig også på banen med beregninger vedrørende den strukturelle saldo og præsenterer den første beregning i Vismandsrapporten for efteråret **2010**. Beregningerne er gengivet nedenfor i **figur 5**.

⁷ Nationalbankens kvartalsoversigt: "Finanspolitikken i EU – hvad har vi lært af krisen", 2. kvartal del 1, 2012 (s. 69)

Figur 5. Den danske strukturelle saldo (2000-2020)

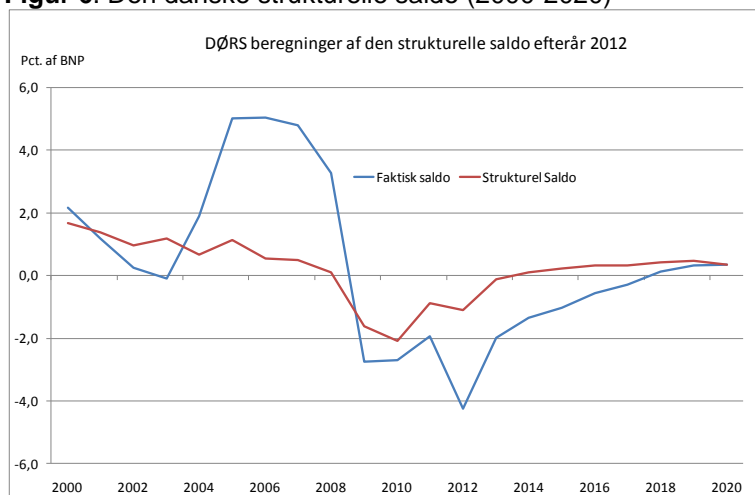

Kilde: Det økonomiske råd: Dansk økonomi efterår 2010, s. 22

Det ses, at ifølge DØRS beregninger i 2010, havde Danmark et endda meget pænt og konstant **overskud** på den strukturelle saldo på ca. 2 pct. af **strukturelt BNP** i perioden 2000-2008. **Så vurderet ud fra disse tal, blev der ført en hensigtsmæssig finanspolitik i Danmark i den periode.**

I det Økonomiske Råds seneste Vismandsrapport fra **efteråret 2012** er der stadig et overskud på den strukturelle saldo i perioden 2000-2008. Dog ses der nu **en faldende tendens** (men stadig positiv) i den strukturelle saldo i perioden jf. **figur 6** nedenfor.

Figur 6. Den danske strukturelle saldo (2000-2020)

Anm.: Den strukturelle saldo er i opgjørt i pct. af strukturelt BNP.

Kilde: Det økonomiske råd: Dansk økonomi efterår 2012, s. 33

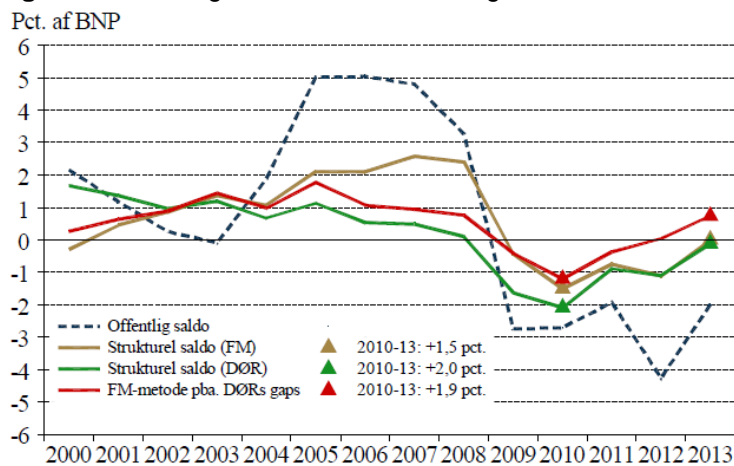
Det ses således, at den strukturelle saldo i denne beregning er **faldende** fra ca. 2 pct. i 2000 til noget nær balance i 2008. **Resultatet er dermed noget forskelligt sammenlignet med Vismændenes beregninger fra 2010**, og der gives ingen forklaring på den store forskel. Der forekommer i øvrigt at være nogen usikkerhed omkring Vismændenes illustrationer af udviklingen i den strukturelle saldo frem til finanskrisens start⁸.

7. Møde i finansudvalget d. 1. november 2012

Under et møde i finansudvalget den 1. november 2012 i forbindelse med gennemgangen af den seneste Vismandsrapport, gennemgik Vismændene kort beregningerne vedrørende den strukturelle saldo (se **bilag 1** for en teknisk gennemgang, samt **bilag 2** med hovedpunkterne fra mødet)⁹.

I **figur 7** nedenfor er vist udviklingen i den faktiske og strukturelle saldo efter Finansministeriets og Det Økonomiske Råds metode. Vismændene gennemgik udviklingen i saldoen i perioden **2010-2013**, nemlig den periode der er omfattet af EU-kommissionens henstilling til Danmark.

Figur 7. Faktisk og strukturel saldo: FM og DØR.

Kilde: Det økonomiske råd, bilag 27 fra Finansudvalget

⁸ Der synes at være **uorden** i Vismændenes grafiske beskrivelse af den strukturelle saldo (SS).

I rapporten fra **2010** er SS målt i forhold til **strukturelt BNP** (se **figur 5** ovenfor). I **2012**-rapporten (efterår) er SS også først målt i forhold til strukturelt BNP, men nu er SS aftagende frem til 2008 (se **figur 6** ovenfor). Senere i 2012-rapporten vises dog en identisk graf, hvor SS er målt i forhold til **faktisk BNP** (s. 113). Ydermere blev samme graf fremvist under Vismændenes gennemgang af rapporten i finansudvalget, hvor SS igen her var målt i forhold til faktisk BNP (se **figur 7**). I et dokumentationsnotat dateret 2/11-2012 fra Vismændene, hvor de beskriver metoden bag beregningen af strukturelt BNP, vises den samme figur (**figur 6**), men nu i forhold til strukturelt BNP. Det skal tilføjes, at der til tider kan være (stor) forskel på strukturelt BNP og faktisk BNP i perioden 2000-2013.

⁹ Finansudvalget bilag 27

Vismændene er nok opmærksomme på, at der er usikkerheder i beregningerne, men beregningerne er alligevel brugbare. Udviklingen i Finansministeriets og Vismændenes beregninger for den strukturelle saldo er nogenlunde ens i perioden 2010-2013¹⁰.

EU's henstilling til Danmark omfatter, at den strukturelle saldo skal forbedres med **1,5 pct.** af BNP i perioden 2010-2013, og **Finansministeriet** finder, at forbedringen netop er på de 1,5 pct.

Vismændenes beregninger finder at forbedringen har været på ca. 2 pct., men usikkerhederne taget i betragtning dækker de 2 pct. over et **interval** på omkring 0,5-2,5 pct. Vismændene mener dermed også, at henstillingen fra EU umiddelbart er opfyldt.

8. Afsluttende bemærkninger

Beregningerne vedrørende den strukturelle saldo er blevet et omdrejningspunkt i den økonomiske politik i både Danmark og EU. Men som beskrevet er der betydelige usikkerheder ved opgørelsen og meget afhænger af de valgte beregningsmetoder.

Danmark havde ifølge beregningerne et pænt overskud på den strukturelle saldo i perioden 2000-2008, og førte dermed umiddelbart en hensigtsmæssig økonomisk politik. Alligevel er der dog fra flere sider stillet spørgsmålstegn ved den førte økonomiske politik netop i den periode. **Irland** og **Spanien** havde ifølge EU-kommissionens beregninger også en positiv strukturel saldo i 00'erne (frem til 2008), hvilket er tankevækkende set i forhold til disse landes nuværende økonomiske situation.

De økonomiske Vismænd siger dog god for brugen af den strukturelle saldo i deres seneste Vismandsrapport (efterår 2012), men gør samtidig opmærksom på de usikkerhedsmomenter, der er forbundet med beregningen. Nationalbanken forekommer dog umiddelbart mere betænkelig.

Der er derfor vigtigt, at man fra politisk side er opmærksom på usikkerhederne i beregningerne, når/hvis der træffes finanspolitiske beslutninger på baggrund af opgørelsen af den strukturelle saldo.

Med venlig hilsen
Niels Hoffmeyer (3602) / Sune Clausen

¹⁰ Det ses ydermere, at med Vismændenes metode overført til FM's tal, vil FM's beregning over den strukturelle saldo for perioden 2000-2008 vise en faldende tendens i den strukturelle saldo.

Bilag 1: Teknisk gennemgang af beregningsmetoder

1. Strukturel saldo beregnet af Finansministeriet og EU-kommissionen

Den strukturelle saldo er et mål for den underliggende stilling på de offentlige finanser og er den offentlige saldo rensset for bidrag fra konjunkturudsving og eventuelt andre midlertidige forhold.

Den strukturelle saldo er ikke en faktisk statistisk opgørelse, men en beregnet størrelse, som beror på et vist element af skøn bl.a. i forhold til vurderingen af konjunktursituationen. Fastlæggelse af det strukturelle niveau for den offentlige saldo er forbundet med **betydelig usikkerhed**, og den strukturelle saldo vil afhænge af den **valgte beregningsmetode**.

En ofte anvendt metode til opgørelse af den strukturelle saldo i pct. af BNP (s^*) tager udgangspunkt i den faktiske saldo i pct. af BNP (s_t), som fratrækkes effekten af konjunktursituationen, der typisk kvantificeres ved at gange output gap (y^{gap}) med en beregnet budgetelasticitet (e).

Output gap angiver forholdet mellem aktuelt BNP og strukturelt BNP, mens budgetelasticiteten angiver, hvor mange pct. af BNP saldoen forbedres som følge af en stigning i output gap på 1 pct.point.

Derudover korrigeres undertiden for andre forhold (a_t), som ikke er korreleret med konjunkturerne, og som ikke vurderes at afspejle strukturelle forhold i de offentlige finanser f.eks. tilbagebetaling af efterlønsbidrag i 2012.

$$s^*_t = s_t - e \cdot y^{\text{gap}}_t - a_t$$

EU-Kommissionen og Finansministeriet anvender begge denne opgørelsesmetode. Derimod anvendes forskellige estimater for output gap og elasticiteter af forskellig størrelsesorden, som afspejler forskellige vurderinger af konjunktursituationen og gennemslaget på de offentlige finanser. Finansministeriet korrigerer endvidere for en række særlige forhold, bl.a. ekstraordinære indtægter fra Nordsøen og pensionsafkastbeskatning, mens EU-kommissionen ikke medtager sådanne forhold (dvs. $a_t = 0$). **De to opgørelser kan derfor være væsentligt forskellige.** Den betydelige usikkerhed, som opgørelserne er forbundet med, kan også illustreres ved de revisioner, som løbende foretages.

I efteråret 2008 skønnede EU-Kommissionen f.eks. den strukturelle saldo for Danmark i året 2007 til 3,7 pct. af BNP. I efteråret 2011 – tre år senere og på den anden side af finanskrisen – er skønnet nedjusteret med 1 pct. af BNP til

2,7 pct. af BNP. Revisionen afspejler i høj grad en revideret vurdering af konjunktursituationen og det strukturelle BNP.

2. Strukturel saldo beregnet af det Økonomiske Råd (DØR)

DØR's beregning af den strukturelle saldo er baseret på en **disaggregeret tilgang for alle poster på de offentlige finanser**. Beregningen tager udgangspunkt i modelleringen af de offentlige finanser i DØR's makroøkonomiske model SMEC, som anvendes i DØR's halvårslige konjunkturvurderinger. På baggrund af modellens afgrænsning af de offentlige finanser fastlægges et strukturelt niveau for de **forskellige poster** på den offentlige saldo. Her skelnes der ikke mellem forhold relateret til konjunkturer og andre ekstraordinære forhold. Afvigelserne mellem det faktiske og strukturelle niveau anses således for midlertidige, hvad enten de skyldes konjunkturer eller andre forhold.

Kilde: Det Økonomiske Råd, forår 2012

Bilag 2: Vismændenes oplæg om den strukturelle saldo (møde i finansudvalget d. 1/11-2012)

- Hypotetisk begreb: Hvad ville saldoen være i tænkt normalsituation uden ekstraordinære, midlertidige indtægter og udgifter – herunder i normal konjunktur?
- Beregnet størrelse – og ingen officiel beregningsmetode:
Vanskeligt at adskille konjunktur og struktur – derfor stor usikkerhed i opgørelsen
- Et omdrejningspunkt i den økonomiske politik: Stabilitets- og vækstpagten, Finanspagten, Budgetloven, EU-henstillingen

- Finansministeriets / EUs metode:
 - Faktisk saldo konjunkturrenses ud fra et konjunkturgap
 - Særligt volatile poster behandles særskilt (Nordsø- og PAL-skat)
- DØRs (og andres) metode
 - For hver post beregnes et strukturelt niveau, typisk ud fra en skønnet strukturel base
 - Alle poster behandles særskilt
- DØRs metode skelner bedre mellem forskellige former for ekstraordinære forhold, men giver mindre gennemskuelig sammenhæng til konjunktursituationen

- EU-henstillingen: Mindst +1½ pct. af BNP 2010-13
- Danmark bør overholde EU-henstilling: Tillid til offentlige finanser med til at understøtte efterspørgslen
- FM finder forbedring på netop +1½ pct.
- DØR's beregninger:
 - Med FM's metode, men DØRs konjunkturrensning: +1,9 pct.
 - DØR's egen metode: +2,0 pct.
 - Dækker over: Fra noget under 1½ pct. til noget over 2½ pct.
- Vurdering: EU-henstilling opfyldt
- Stram finanspolitik 2010-13 forudsætning herfor

Kilde: Finansudvalget, Bilag 27, folketingsår 2012/2013

Bilag 3. Strukturel saldo i EU-landene

Strukturel saldo	2012	2013	2014
Eurozonen	-2,2	-1,3	-1,5
Irland	-7,9	-7,5	-5,3
Spanien	-6,3	-4	-5,3
Cypern	-4,6	-4,8	-5,3
Belgien	-2,7	-2,7	-3,1
Slovakiet	-5,1	-3,2	-2,8
Malta	-3,5	-3,2	-2,8
Slovenien	-2,8	-2	-2,7
Frankrig	-3,4	-2	-2,1
Holland	-2,2	-1,1	-1,8
Østrig	-2,6	-2,1	-1,8
Luxembourg	-1,1	-0,9	-1,1
Portugal	-4,1	-2,5	-0,9
Italien	-1,4	-0,4	-0,8
Finland	-0,6	-0,1	-0,3
Estland	-0,4	-0,4	0,2
Tyskland	0,2	0,3	0,3
Grækenland	-1,5	0,7	0,4
EU	-2,7	-2	-2
UK	-6,4	-5,6	-4,8
Ungarn	-2	-1,5	-2,6
Tjekkiet	-2,5	-2,6	-2,4
Litauen	-2,7	-2,1	-2,1
Letland	-1,2	-1,5	-1,7
Polen	-2,9	-2,2	-1,7
Rumænien	-1,9	-1,4	-1
Danmark	-0,3	-0,8	-0,6
Bulgarien	-0,9	-0,9	-0,6
Sverige	0,6	0,3	0,7

Kilde: EU-kommissionens økonomiske efterårsrapport 2012